

ایران

سخن‌روز

امام صادقی (ع):

آن که خدا خیرش را بخواد عشق حسین (ع) را به قلب او می‌اندازد و حب زیارتش را به او الهام می‌کند.

وسائل الشیعه، ج ۴

طراح: حمید صوفی

فضای مجازی

واکنش هادی تقی‌زاده به جنایات اسرائیلی‌ها

هادی تقی‌زاده، از نویسندگان ادبیات داستانی، ضمن بازنشر خبری درباره دستور تازه ارتش اسرائیل برای تخلیه شهر غزه و انتشار تصاویری از ویرانی‌هایی که رژیم صهیونیستی در این سرزمین فلسطینی‌ها به بار آورده‌اند، نوشته: «اگر غزه را ده‌ها بار نابود کنند از میان سنگ‌ها و آجرها، گل‌های مقاومت فلسطین جوانه می‌زند تا دنیا از فلسطین، مقاومت در برابر ظلم و بی‌عدالتی را بیاموزد.»

قتل عامی تازه از سوی صهیونیست‌ها

احسان باقری، فیلمساز و مدیرخانه عکاسان ایران هم استوری‌های اخیر خود را به انتشار تصاویر و فیلم‌هایی از جنایات رژیم صهیونیستی اختصاص داده است. یکی از مطالبی که باقری از وبسایت فلسطینی به اشتراک گذاشته، مرتبط با فجایع روزهای آخر غزه است. در ترجمه یکی از پست‌های این صفحه، فردی که به نظر گزارشگر می‌آید فیلم کوتاهی از آنچه بمباران اخیر یک بیمارستان در غزه به بار آورده را منتشر کرده، در توضیح این فیلم آمده: «برای دومین مرتبه این بمبارستان خرابه تخریب و بمباران شد؛ آن‌هم در شرایطی که به تازگی از ویرانی‌های بمباران قبلی بازسازی شده بود.» یکی دیگر از این مطالب مردی را نشان می‌دهد که کودک کفن شده‌اش را در دست گرفته، در توضیح این پست برای قتل عام جدید اهالی غزه از سوی صهیونیست‌ها هم یاد کرده: «خدا حافظی با شمارای از فلسطینی‌ها، از جمله کودکان کشته شده در اردوگاه نصیرات که در بمباران صهیونیست‌ها به شهادت رسیدند.» کاربران فضای مجازی نیز به شکلی گسترده به این جنایات واکنش نشان داده‌اند: یک کاربر فلسطینی در همین رابطه نوشته: «خدا یا به داد ما برس. شرم بر جهانیان باد که در برابر این جنایات اسرائیلی‌ها سکوت در پیش گرفته‌اند؛ کشورهای که توجهی به این فاجعه ندارند و دولت‌مدران آنها قطعاً انسان نیستند!» یکی از اهالی غزه نیز خطاب به مردم دیگر کشورها نوشته: «ما خیلی بیشتر از عکس‌ها و فیلم‌هایی که می‌بینید نابود شده‌ایم. کشتار فرزندان ما از سوی اسرائیلی‌ها هنوز ادامه دارد. برای یک لحظه هم که شده خودتان را جای ما و فرزندان‌تان را با جگر گوشه‌های ما تصور کنید تا درک کنید صهیونیست‌ها چه برسر ما آورده و می‌آورند! دیگر وقت آن شده که کاری کنید.» فرد دیگری که او نیز به نظر فلسطینی است، نوشته: «بهران جهان چطور با دیدن این وحشی‌گری‌های اسرائیلی‌ها قادر به سکوت هستند؟ به نظر خیری از عدالت جهانی نیست. دولت‌های غربی درباره انسانیت و آزادی و عدالت فقط شعار می‌دهند. خدا امید ما فقط به خود است. برایمان کاری کن.»

نکاتی درباره شباهت گذشته بوسنی به امروز غزه

پرستو علی‌عسگر‌نجد، نویسنده و روزنامه‌نگار چندی است که مطالبی دنباله‌دار از تجربه هم‌نشینی‌اش با مسلمانان بوسنی را به اشتراک می‌گذارد؛ او در همین رابطه نوشته: «داستان تونل ساراویو را یادتان هست؟ همان که چند روز قبل فیلمی از آن منتشر کرده بودم. فکر کنید همه مردم پایتخت یک کشور در محاصره کامل باشند، درست مثل غزه امروز. آن وقت نه به آب دسترسی داشته باشند و نه به غذا و حتی دارو. مثل اهالی امروز غزه! بعد یک ایرانی پیشنهاد حفر تونل بدهد. آن‌هم درست جلوی چشم دشمن! بقیه نیز کوبند که نمی‌شود. اما آن نخه نظامی ایرانی، هم راهش را پیدا کند و هم نیروی عملیاتی‌اش را، آن‌هم طوری که احدی از دشمن بوی نبرد.» اگر علاقه‌مند مطالعه نکات بیشتری درباره چگونگی انجام این عملیات و چرایی تشبیه آن از سوی این روزنامه‌نگار به ماجرای بوسنی هستید سری به صفحه او بزنید.

یادی از شهدای سرپرینیتسا

هادی معصومی‌زارع، نویسنده و مستندساز بخشی از مطالب روزهای خود را به انتشار اطلاعاتی کوتاه‌اما خواندنی به کشتار سرپرینیتسا اختصاص داده؛ در این واقعه تاریخی که از آن به عنوان یکی از فجایع تاریخی جهان یاد می‌شود، ارتش جمهوری صرب بوسنی دست به قتل‌عام بیش از هشت هزار نفر از ساکنان شهر مسلمان‌نشین سرپرینیتسا، در بوسنی و هرزگوین امروزی زده‌اند. این کشتار، بعد از جنگ جهانی دوم، بزرگ‌ترین نسل‌کشی در اروپا به‌شمار می‌آید. معصومی‌زارع در استوری‌های خود به درج مطالبی از سوی این مردمان دست زده، با مضامینی از جمله «هرگز فراموش نمی‌کنیم.» و «دیروز بوسنی، امروز غزه است.»

نوشته‌ای درباره خدمات بی‌شمار مفاخر آذری زبان

حامد خسروشاهی، روزنامه‌نگار و نویسنده تازه‌ترین استوری‌های خود در شبکه‌های اجتماعی را به سلسله مطالبی درباره ایران اختصاص داده است. در این بین او مطالبی خواندنی با این‌مضمون را به اشتراک گذاشته: «مفاخر آذری خدمات ملی زیادی داشته‌اند و همواره در خدمت ایران بوده‌اند؛ بنابراین آذربایجان و مردمانش همواره بخشی از ایران به‌شمار می‌آیند و جدایی ناپذیرند.» او در ادامه گریزهای تاریخی به گذشته این سرزمین و نقشی که پادشاهان در جدا شدن بخش‌های بسیاری از ایران داشته‌اند، داشته که بخشی از آن آمده: «ایران قدیم سرزمینی با مرزهایی گسترده‌تر از ایران امروزی بوده است. همگی می‌دانیم که شکوه و جلالی که روزگاری کشورمان داشته بیش از اینها بوده و امروزه از وسعت جغرافیایی آن چیز زیادی نمانده است. در کتاب‌های تاریخ مدرسه بارها خوانده‌ایم که چگونه مرزهای کشور در دوره‌های مختلف از دست رفته و می‌دانیم که با روی کار آمدن سلاطین گوناگون در ایران و امضای قراردادهای متعدد مرزهای جغرافیایی ایران کوچک و کوچک‌تر شد. ایران امروز تنها گوشه‌ای از آن چیزی است که زمانی بود. از نظر وسعت، عراق، افغانستان، غرب، پاکستان بیشتر آسیای مرکزی و قفقاز روزگاری در حیطه و حوزه مرزهای ایران بود. بسیاری از ایرانیان امروز این نواحی را بخش‌هایی از ایران بزرگ به‌شمار می‌آورند.»

- صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
- سرپرست مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: احسان صالحی
- سردبیر: حسام‌الدین برومند

- تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰؛ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴؛ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳؛ روابط عمومی: نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- صندوق پستی: ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵
- چاپ: چاپخانه‌های همشهری
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

نقل قول

اصالت‌ها را بازخوانی و بازسازی کنیم

اصالت‌های ما به زمان چهارپایه‌خوانی آقای ناظم و حتی قبل‌تر از آن‌هیات‌های سنتی که در جای‌جای کشورمان داشتیم، برمی‌گردد. مثلاً در همین منطقه بازار تهران چه‌هیات‌هایی که اگر آدمی به شکل و شمایل‌شان نگاه کند، حالش خوب می‌شود. به نظر من اگر ما بتوانیم این اصالت‌ها را احیا، بازخوانی و بازسازی کنیم، اتفاق خوبی برای مجالس و روضه‌های ما خواهد افتاد. باید جوانان و نوجوانان را دعوت کنیم ببینند تا شخصیت‌شان در فضای‌های‌ها شکل بگیرد. نام امام حسین (ع) و اساساً هیأت، روضه و محررم خیلی ظرفیت دارد و ما نباید از آن غافل شویم؛ یعنی شما وقتی یک کتاب راجع به امام حسین (ع) می‌خوانید، حال دل‌تان عوض می‌شود. امام حسین (ع) یک مدرسه و کارگاه خودسازی است و یک راه میانبر برای آدم شدن ماست؛ نعمتی که خدا در اختیار ما گذاشته است. شما ببینید در کر بلا در ماجرای اربعین چه خبراست و چه اتفاقی می‌افتد؟ عالم به سمت امام حسین (ع) حرکت می‌کند. من یک وقتی در یکی از پست‌های اینستاگرام در ایام اربعین نوشتم که هر کسی که دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش. خود به خود تو به سمت امام حسین (ع) حرکت می‌کنی، چون ریشه است، چون امام حسین (ع) آن من کامل و آن من تکامل یافته توست.

احمد شاکری
نویسنده و منتقد

از صحبت‌های نجم‌الدین شریعتی با تسنیم

یادداشت

تأملی در بیانیه شتابزده کانون کارگردانان سینمای ایران

چند روز پیش انجمن صنفی کارفرمایی کارگردانان سینمای ایران بیانیه‌ای با عنوان «مطالبات کانون کارگردانان سینمای ایران از دولت پزشکیان» صادر کرد که در ۸ بند این بیانیه، ۲۱ بار از واژه باید و نباید استفاده شده است! بیانیه‌ای با ادبیات تحکمی، به‌ظاهر غیرواقعی، کمی شتاب‌زده و کارکرد کاملاً سیاسی ندوین و تنظیم شده است. به اعتقاد نگارنده، این بیانیه قبل از آن که مطالبه صنفی کارگردانان سینما باشد، بیشتر خط و نشان کشیدن برای وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت آتی و البته پوست موز گذاشتن زیر پای دولت آقای پزشکیان است!

دربین بیانیه به مبانی اشاره می‌شود که بخش عمده آن نه به دولت، بلکه به قوه قضائیه و برخی به قوه مقننه مربوط است. به عنوان نمونه وقتی برخی از اعضای کانون کارگردانان قبل از اغتشاشات سال ۱۴۰۱ بیانیه‌ای کاملاً سیاسی، افراطی و البته ضد امنیت ملی با عنوان «فننگت را زمین بگذار» منتشر کردند و در آن از نیروهای نظامی و انتظامی خواستند تا با به زمین گذاشتن اسلحه خود عملاً زیوراری با جمهوری اسلامی قرار گیرند، طبیعی بود که همان نیروهای انتظامی و امنیتی که مورد خطاب بیانیه قرار گرفته بودند به ماجرا وارد کنند و بر اساس قوانین مرتبط با این حوزه، افراد خاطی را جلب و به قوه قضائیه معرفی نمایند. بنابراین هرگاه اهالی هنر یا هر صنف دیگری بخواهند فعالیت‌هایی سیاسی مغایر با قوانین جاری کشور مانند انتشار بیانیه «فننگت را زمین بگذار» یا انتشار پست‌های دروغ در فضای مجازی یا مواضع پراندازانه داشته باشند، طبیعتاً طرف حساب آنها نه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نه سایر نهادهای دولتی بلکه نیروهای امنیتی، انتظامی و قضایی کشور خواهند بود. تقریباً همه کسانی که در سال ۱۴۰۱ به نوعی پای آنان به قوه قضائیه باز شد از زمره همین افراد بودند. به‌ظاهر چنین به نظر می‌رسد که تنظیم‌کنندگان بیانیه، چندان به نقش قوه مقننه در اداره کشور عنایت ندارند! کانون کارگردانان در این بیانیه مطالباتشان را به صورت پانصدگانه و نباید‌ها از وزیر دولت آینده مطرح کرده‌اند، با این حال فراموش کرده‌اند باید مطالبات اجتماعی نمایندگان مجلس شورای اسلامی را بپذیرند بلکه متعهد به اجرای برخی خواسته‌هایی باشند که بخشی از آنها اتفاقاً مغایر با همین مطالبات هشت‌پندی کانون کارگردانان است! بیانیه‌نویسان کانون حتماً می‌دانند هر وزیری که رأی اعتماد بیاورد باید قوانین مصوب مجلس را عملیاتی کند. بنابراین نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌توانند هم با تصویب چند قانون مرتبط با سینما و هم با ابزار پاسخگویی وزرا در قبال مطالبات خارج عرف این بیانیه را به راحتی هوا کنند!

محمد حسین نیرومند
مشاور وزیر در امور هنری و سینمایی

عکس نوشت

دزنگ

نویسنده‌گی متکی بر روایت تاریخی ساجرات زیادی می‌خواهد

چیزی که امروز از آن با عنوان ادبیات داستانی یاد می‌کنیم ماس و وابسته انقلاب اسلامی است چرا که ادبیات قبل انقلاب در دست نویسندگان چپ با گرایشات فکری و ادبیات سوسیالیستی یاد در جبهه ادبیات لیبرال و غرب‌ستا قرار می‌گرفت و ادبیات دینی یا رویکرد دینی در ادبیات، به‌طور خاص ادبیات داستانی، وام‌دار انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است، به این دلیل که ادبیات برای اینکه بتواند چیزی را روایت کند باید عناصر خود را از بین اشخاص و رخدادها برگزیند.

نمونه‌هایی از شخصیت‌هایی که برای سال‌ها و قرن‌ها از حضرت اباعبدالله در مرانی می‌شنیدیم و برای ما الگو بودند در انقلاب و دفاع مقدس ظاهر شدند. اگر از رفتار حضرت زینب (ع) در واقعه عاشورا یاد می‌کنیم، شیرزانی در دفاع مقدس ظاهر شدند که فرزندان خود را اهدا کردند و خم به ابرو نیاوردند. آن چیزی که تحت عنوان ادبیات دینی یاد می‌کنیم نتیجه بروز و ظهور مؤلفه‌های دیدنی در زندگی است و ادبیات دینی را نباید به یک گونه تقلیل دهیم. ادبیات دینی یک گونه نیست بلکه فراگونه است و ما ذیل ادبیات دینی ادبیات انقلاب، ادبیات دفاع مقدس و ادبیات تاریخی را داریم چرا که از ارزش‌های دینی حکایت می‌کنند و نقطه مقابل ادبیات دینی، ادبیات ضد دینی است. درباره وضعیت ادبیات دینی نیز معتقدم که انقلاب اسلامی در این ۴۰ سال ثمرات زینت‌های متعددی داشته است؛ محمدرضا سرشار، کتابی با عنوان «ادبیات داستانی ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی» دارد که در آن اطلاعات خوبی ارائه شده است. بر اساس بررسی‌ها، تعداد نویسندگان، جنسیت، میزان تیراژ، تعداد نقدها و پژوهش‌ها و جشنواره‌های ادبی بیشتر شده و پیشرفت‌ها کاملاً محسوس است. در این بین ادبیاتی که خواهد ماندگار شود باید با فطرت انسانی مردم گره خورده باشد؛ نظیر نقشی که عاشورا در ادبیات ایفا کرده و با هویت و فرهنگ ما گره خورده است. بنابراین ادبیاتی که بخواهد ماندگار شود گزیری ندارد که به عاشورا بپردازد. امام حسین (ع) یارانی دشمنانی داشتند، نکته این جاست که طرفین مقابل ایشان بیگانه به دین نبودند بلکه کسانی بودند که بارها به حج رفته بودند. حال سؤال این است که ما در رفتار و موضع کنونی در جبهه اباعبدالله هستیم یا در جبهه عمر سعد؟ بسیاری از ما با شنیدن اتفاقات عاشورا تردیدی نداریم که طرف حق و در جبهه اباعبدالله هستیم اما در عرصه عمل کسی نمی‌تواند قطع یاد کند اگر در آن زمان بود چه می‌کرد. با تکیه بر چنین مسائله‌ای، آن می‌خواهیم فاصله و بعد زمانی و فرهنگی را برداریم باید با داستان، انسان کنونی را در بستر تاریخی قرار دهیم و تجربه تاریخی را برای او به اشتراک بگذاریم و او را سنجح خودش قرار دهیم تا ادبیات دفاع مقدس داشته باشید که روایت تاریخ، مخاطرات بسیار سهمگینی دارد و هر نویسنده‌ای جرأت اینکه روایت تاریخی بنویسد را ندارد، به خصوص اگر بحث روایت تاریخی، آن‌هم درباره امری مقدس باشد؛ چنین فعلی مخاطرات بیشتری دارد که این فقط درباره ادبیات داستان نیست و درباره فیلم و نمایش هم صادق است. این روزها حضور بیشتر متخصصان را در این عرصه شاهد هستیم، به عقیده من کسی می‌تواند ادبیات را رصد کند که خود ورود کلاهی و تاریخی به این حوزه داشته باشد. اینجا عرصه‌ای نیست که استادید دانشگاه در حوزه تاریخ تسبیح ساکت باشند، جایی نیست که حوزه‌های علمیه ما ساکت باشند. اگر متخصصان ساکت باشند چه کسی می‌تواند از خلال یک داستانی که تاریخی به نظر می‌رسد آن ذائق را استخراج کند. امروزه در شرایط و مرحله‌ای هستیم که مخاطبان تاریخ اسلام جای اینکه منابع مستند تاریخی ببینند فیلم می‌بینند و داستان می‌خوانند یعنی معارف و شناخت خود را از داستان و فیلم می‌گیرند.

ادبیات دینی را نباید به یک گونه تقلیل دهیم. ادبیات دینی یک گونه نیست بلکه فراگونه است و ما ذیل ادبیات دینی ادبیات انقلاب، ادبیات دفاع مقدس و ادبیات تاریخی را داریم

مسعود پزشکیان در شب ششم محرم با حضور در هیات ریحانه الحسین تهران به عزاداری پرداخت. پس از پایان مراسم عزاداری، مسعود بنی‌فاطمه به رئیس جمهوری منتخب امروزی تاجیکان عنوان «حسینی منی و آن من حسینی» هدیه داد.

